

NIEUWSBRIEF Juli 2026 Nr.161

Beste Nieuwsbrieflezer,

Vorige maand schreef ik u al dat het zeer warm was, afgelopen dagen waren wel heel erg. Op 24 juni jl. hadden we een leuke fietstocht gepland met de Fietsmaatjes Zoetermeer. We hebben dit helaas moeten cancelen vanwege de zeer hoge temperaturen, veiligheid en welzijn van de deelnemers en gidsen zijn op dat moment belangrijker. Maar we gaan deze tocht op 24 juli alsnog doen.

Zeer verrassend was de grote belangstelling voor de Instapwandeling op zondag 14 juni. Maar liefst 18 deelnemers hadden na hun croissantje zin in een wandeling door het Oude Dorp met gids Aukje Jelsma. Voor ons reden om meer tochten op de zondag te plannen.

In de maand augustus hebben we 2 nieuwe tochten voor u. "De Landmarks van Zoetermeer", een fietstocht langs de iconische gebouwen en natuurgebieden die Zoetermeer rijk is. En we doen met een nieuwe wandeling een voor velen onbekend stuk Stationsstraat aan, te weten 2^e, 3^e en 4^e Stationsstraat. Deze loopt van de spoorwegovergang tot voorbij de Watertoren. Minder bekend, maar niet minder mooi.

In deze Nieuwsbrief ook weer een stukje geschiedenis van Zoetermeer. Uit het Geheugen van Zoetermeer publiceren we dit keer de jaren rond 1373 met als titel Wateroverlast.

Theo Seldenthuis, een van onze nieuwe Stadsgidsen, stelt zichzelf voor. Ook besteden we kort aandacht aan een nieuwe wandeling, nl. "de Beeldenwandeling".

Veel leesplezier.

Kees Doodeman
Voorzitter Stadsgidsen
Zoetermeer
k.doodeman@planet.nl
06 53395264

0-0-0-0-0

Onze nieuwe gidsen stellen zich voor

Mijn naam is Theo Seldenthuis en sinds vorig jaar ben ik in opleiding voor stadsgids. Na mijn

pensioen zocht ik een leuke invulling en kwam ik in contact met de stadsgidsen van gilde Zoetermeer. Ik ben in 1958 verhuisd vanuit Berkel en Rodenrijs naar Zoetermeer en woon hier nog steeds.

In mijn werkzame leven had ik een staffunctie waar ik verantwoordelijk was voor certificering, kwaliteit, facility en security.

In mijn vrije tijd mag ik graag in de tuin werken, fietsen en vissen aan zee.

In mijn opleiding tot stadsgids ga ik mee met de wandel- en fietstochten welke door de stadsgidsen worden verzorgt. Bij iedere wandeling of fietstocht leer ik nieuwe dingen over Zoetermeer die ik niet wist hoewel ik inmiddels meer dan 65 jaar in Zoetermeer woonachtig ben.

Ik hoop met u kennis te mogen maken tijdens een van onze veelzijdige wandel- en fietstochten.

O-O-O-O-O

HGOS tentoonstelling "Uit in Zoetermeer"

Vanaf nu tot half september is bij het HGOS de tentoonstelling 'UIT/IN ZOETERMEER' te zien, over evenementen en uitgaan vroeger en nu.

De tentoonstelling is ingedeeld in een aantal panelen die elk een evenement verbeelden, zoals de vroegere Paardenmarkt tot en met de grote, soms meerdaagse festivals van nu. Kleine zaken, zoals café- en bioscoopbezoek tot en met Recreatie in en aan het water, maar ook Dansen en Disco, het Feestterrein, de Kermis, het Oranjefeest, de Oldtimerdag, en nog veel meer.

Ook vroeger, soms v er voor onze tijd, waren er evenementen om naar uit te kijken: een jaarlijkse zanguitvoering of sporttoernooi, het circus, de wandelsportvereniging, een concert van de fanfare....

O-O-O-O-O

Naar de **agenda van juli**: <https://gildezoutermeer.nl/evenementen/>

Kort verslagje van een nieuwe tocht: "de Beeldenwandeling"

Op 28 juni jl., net na de "code rood" dagen, hebben wij een nieuwe wandeling gedaan: De Beeldenwandeling. We kregen hierbij deskundige hulp van Beeldend kunstenaar Marijke Wijgerinck. Met 11 geïnteresseerde deelnemers zijn we de Beeldenroute langs de dobbbeplas gevolgd, waarbij Marijke op een interactieve manier de link legde tussen het kunstwerk en de historie van Zoetermeer. Een leuk voorbeeld is de Waterloper en de ui op de toren van de Nicolaaskerk (zie foto).

Ook is er een kort bezoek gebracht aan de tuin van 't Oude Huys, waar ook beelden bewonderd konden worden.

De deelnemers, Marijke en wijzelf waren heel enthousiast over deze eerste "kunstwandeling". We gaan deze in het najaar nogmaals doen, maar dan een andere route.

0-0-0-0-0

Agenda augustus 2026

- 8 augustus
Vaartocht Weipoort
- 9 augustus
Instapwandeling Oude Dorp
- 12 augustus
Fietstocht "De Landmarks van Zoetermeer"
- 19 augustus
Fietstocht "De Rijksmonumenten van Zoetermeer"
- 23 augustus
Wandeling 2^e, 3^e en 4^e Stationsstraat

Zoetermeerse geschiedenis

Het jaar 1373 Wateroverlast

Zoetermeer heeft twee gescheiden watersystemen. Al vanaf het ontstaan van de twee dorpen Zoetermeer en Zegwaard gaat in het westelijke deel het overtollige water naar de Noord-Aa en vandaar naar de Oude Rijn en de Vliet. Het oostelijke deel watert al zo een 650 jaar uit op de Rotte. Het eerste gebied valt onder het hoogheemraadschap Rijnland, de tweede onder Schieland. Als grens fungeerde de zogeheten Landscheiding. Dat was een dijk vanaf Wassenaar tot Waddinxveen, die voorkwam dat het hogere waterniveau van Rijnland naar Schieland stroomde en daar overlast zou veroorzaken.

In de 14de eeuw was er in het zuidoostelijke deel van Zoetermeer-Zegwaard een gebied dat steeds meer moeite had om uit te wateren op de Oude Rijn. De hele regio had namelijk last van daling van het land, met een mooie term 'inklinking' geheten. De grond bestond uit veen, resten van planten, dat bij blootstelling aan lucht/zuurstof langzaam vergaat. Als je water laat wegvloeien door sloten te graven, komt het veen bloot te liggen en verdwijnt. Het maaiveld komt dan lager te liggen. De riviertjes blijven echter even hoog, net als de Oude Rijn, dus het wordt steeds moeilijker het regenwater weg te krijgen. En watermolens bestonden toen nog niet.

Kaart van de Landscheiding – detail dorpskern Zegwaard en Zoetermeer met de korenmolen aan de Molenweg (Hoogheemraadschap van Rijnland)

En als je helemaal achter in de rij zit om dat water te lozen heb je een dubbel probleem. Achteraan lag het meest zuidoostelijke deel van Rijnland dat nu Binnenwegse Polder heet. Ongeveer het gebied waar tegenwoordig Oosterheem en een deel van het Dorp en Rokkeveen liggen. Dit probleem werd pas opgelost toen de plaatsvervangend graaf van Holland, Albrecht van Beieren, in 1370 toestemming gaf om voortaan af te wateren op Schieland. Omdat de Rotte dichtbij lag, mocht dat op een gegeven moment via gegraven sloten via de Rotte. Vandaar ging het water naar de Maas bij Rotterdam.

De landscheiding in de latere wijk Rokkeveen gezien vanaf de Rijksweg richting de watertoren, circa 1980-1985 (foto: collectie HGOS)

In dit speciale gebied in Rijnland dat op Schieland uitwaterde verloor de Landscheiding nu haar betekenis: zij hoefde geen water meer gescheiden te houden. De Landscheiding werd dan ook verwaarloosd en verdween steeds meer uit het landschap. Wel was er nu een nieuwe grens gekomen, namelijk de Zegwaardseweg en de Oostkade. Zij liggen aan de west- en noordoostzijde van de Binnenwegse Polder. Zelfs nu fungeren die nog steeds als waterkeringen tussen de hoogheemraadschappen en mogen niet doorgraven worden.

Met de toestemming van de graaf van Holland waren alle problemen niet opgelost: het land was van Rijnland, het waterde uit op Schieland. Wie mocht er nu belasting heffen in dit gebied? Eeuwenlange onenigheid was het gevolg, totdat pas in 1851 de Binnenwegse Polder officieel bij Schieland kwam.

De (verplaatste) grenspaal van hoogheemraadschappen Schieland, Rijnland en Delfland, tussen de bomen, gezien richting winkelcentrum Rokkeveen aan de Reginagang (foto: collectie HGOS)

Bron: Geheugen van Zoetermeer, tijdlijn

o-o-o-o-o

Deze Nieuwsbrief krijgt u via de website van Gilde Zoetermeer. Uiteraard is ook daar uw privacy gewaarborgd.

Mocht u om welke reden dan ook de Nieuwsbrief niet meer willen ontvangen of u hebt een nieuw e-mailadres laat het ons weten en het wordt aangepast, stadsgidsen@gildezoetermeer.nl